

Οικο-θεολογία: Η ευθύνη των χριστιανών για το περιβάλλον

Ο καθένας και η καθεμία ας μελετήσουμε κείμενα που αναφέρονται στην ευθύνη των χριστιανών για το περιβάλλον και ας επιλέξουμε ένα από τα ζητήματα που θίγονται μέσα σε αυτά, αιτιολογώντας γραπτά την επιλογή μας.

Στη συνέχεια, ας μοιραστούμε αυτό που ξεχωρίσαμε με τον διπλανό/τη διπλανή μας και ας καταλήξουμε σε κοινές παραδοχές. Στο τέλος, θα ανακοινώσουμε και θα συζητήσουμε στην ολομέλεια τα αποτελέσματα της εργασίας μας.

Αποφθέγματα Αγίων, θεολόγων και χριστιανών που αναφέρονται στο περιβάλλον:

α. Ελεήμων καρδιά

Καρδιά ελεήμων είναι μία καρδιά που καίγεται για ολόκληρη την κτίση, για τους ανθρώπους, για τα όρνια, για τα ζώα... και για όλα τα κτίσματα. Με την ανάμνηση και τη θέα τους τρέχουν από τα μάτια του ανθρώπου δάκρυα. Από την πολλή και σφοδρή αγάπη που συνέχει την καρδιά του δεν μπορεί να ανεχθεί ή να ακούσει ή να δει κάποια καταστροφή να γίνει μέσα στην κτίση. Γι' αυτό και για τα άλογα ζώα και για τα ερπετά... κάθε στιγμή προσφέρει προσευχή με δάκρυα, για να τα διαφυλάξει και να τα ελεήσει ο Θεός.

Αββάς Ισαάκ ο Σύρος, *Λόγοι Ασκητικοί*

β. Να αγαπάτε τα δέντρα!

Στη δεκαετία του 1960, όταν ήμουν διάκονος στη Μονή Αγίου Ιωάννου Θεολόγου στην Πάτμο, ο γέροντάς μας, ο πατήρ Αμφιλόχιος, συνήθιζε να μας λέει: «Γνωρίζετε πως ο Θεός μάς έδωσε μία ακόμη εντολή, που δεν αναφέρεται στην Αγία Γραφή; Είναι η εντολή να αγαπάτε τα δέντρα». Πίστευε πως όποιος δεν αγαπούσε τα δέντρα δεν αγαπούσε τον Χριστό. «Όταν φυτεύετε ένα δέντρο», μας έλεγε, «φυτεύετε ελπίδα, φυτεύετε ειρήνη, φυτεύετε αγάπη και θα λάβετε τη χάρη του Θεού». Ήταν ένας οικολόγος πολύ πριν η οικολογία έρθει στην επικαιρότητα. Ακούγοντας τις εξομολογήσεις των χωρικών, τους έβαζε ως επιτίμιο ή ποινή να φυτέψουν ένα δέντρο. Και δεν ήταν μόνο αυτό: ο ίδιος περιφερόταν στο νησί για να δει πώς πηγαίνουν τα επιτίμια των χωρικών, να δει αν πότιζαν τακτικά το δέντρο που είχαν φυτέψει και αν το φρόντιζαν να μην το φάνε οι κατσίκες. Το παράδειγμα και η επίδρασή του μεταμόρφωσαν το νησί: εκεί που πριν ογδόντα χρόνια το νησί ήταν γεμάτο ξερές και γυμνές πλαγιές, σήμερα φύονται πεύκα και ευκάλυπτοι. «Να αγαπάτε τα δέντρα», επέμενε ο πατήρ Αμφιλόχιος. Δεν είχε δίκιο; Δεν μπορούμε να σώσουμε ό,τι δεν αγαπάμε.

Κάλλιστος Ware, μητρ. Διοκλείας,
Αρχή Ημέρας. Η ορθόδοξη προσέγγιση της Δημιουργίας

γ. Οι άνθρωποι θα μείνουν πτωχοί γιατί δεν θα 'χουν αγάπη στα δέντρα.

Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός

δ. Αγάπη για την Δημιουργία και τον Δημιουργό

Βλέποντας τη φύση, τα δέντρα, τα λουλούδια, τα πουλιά, τις μέλισσες, τα άνθη, τη θάλασσα, τα ψάρια, τα άστρα, το φεγγάρι, τον ήλιο και τα τόσα άλλα υπέροχα δημιουργήματά του, στρέφουμε τον νου μας προς τον Θεό και δοξάζοντάς Τον μέσα από αυτά, προσπαθούμε να καταλάβουμε πόσο ωραία και θαυμάσια είναι, και αγωνιζόμαστε να τα αγαπήσουμε. Όταν τα αγαπήσουμε όλα αυτά, τότε η αγάπη μας ανεβαίνει προς τον δημιουργό μας, κι έτσι πραγματικά και αληθινά Τον αγαπάμε.

Άγιος Πορφύριος